

Raadsnota

Raadsvergadering d.d.: 30 juni 2014

Agenda nr: 6

Onderwerp: Beleidsverslag WWB, IOAW, IOAZ, 2013.

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Uw raad is zowel financieel als beleidsmatig verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet Inkomensvoorziening oudere- en arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet Inkomensvoorziening oudere- en arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) en het Bijstandsbesluit Zelfstandigen (Bbz).

Bijgevoegd is het "Beleidsverslag WWB, IOAW, IOAZ 2013", waarin verantwoording wordt afgelegd over de uitvoering van het beleid door de afdeling Sociale Zaken en worden aantallen, ontwikkelingen en bedragen met betrekking tot de uitvoering van de WWB, IOAW, IOAZ en Bbz over het jaar 2013 in beeld gebracht en waar nodig toegelicht.

Wij stellen uw Raad voor :

In te stemmen met het gevoerde inkomens- werk- en zorgbeleid over het jaar 2013 en het Beleidsverslag WWB, IOAW, IOAZ 2013 vast te stellen ;

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

De karakteristiek van de voorgenoemde wetten is een verschuiving van de verantwoordelijkheid van het Rijk naar de gemeenten. Dit brengt met zich mee een terugtrekkende Rijksoverheid, met minder controle en verantwoordingsmomenten.

Gemeenten hebben niet alleen meer beleidsvrijheid, maar ook in financieel opzicht de volle verantwoordelijkheid en het risico voor het gevoerde beleid met betrekking tot verstrekking van bijstand en de reïntegratie van bijstandsgerechtigden en aanverwante groepen.

Over het gevoerde beleid wordt jaarlijks verantwoording aan uw Raad afgelegd, zodat uw Raad de rechtmatigheid van de uitvoering kan toetsen.

Mede op grond van de verrichte inspanningen en de verhoging van het budget zijn in 2013 de uitgaven aan bijstandsuitkeringen binnen het daarvoor beschikbare budget gebleven.

Voorgesteld wordt om het overschot op het budget ad. € 71.803,- toe te voegen aan de "reserve Sociale Zaken".

3. Relatie met bestaand beleid

In het "Beleidsverslag WWB, IOAW, IOAZ 2013" wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid in 2013.

Er wordt vooral ingegaan op de behaalde resultaten op het gebied van inkomen, werk en zorg. Met betrekking tot deze gebieden worden de volgende conclusies getrokken.

■ Inkomen

De WWB is sinds 1 januari 2004 het vangnet in de inkomensvoorziening. In de wet worden verantwoordelijkheden voor de inkomensvoorziening neergelegd bij de gemeente en de klant. De gemeente, die verplicht is na te gaan of de uitkering rechtmatig wordt verstrekt en de klant, die verplicht is de gemeente tijdig, volledig en correct te informeren over wijzigingen in zijn/haar persoonlijke of financiële omstandigheden. Resultaten van het gevoerde beleid zijn:

- In 2013 hebben wij aan 99 personen op een rechtmatige en verantwoorde wijze een periodieke uitkering toegekend ter voorziening in de noodzakelijke kosten van het bestaan;
- In 2013 werden 85 uitkeringen op een rechtmatige wijze beëindigd met vaststelling van, indien van toepassing, de wederzijdse bestaande rechten en plichten. Daarvan vonden 35 personen werk.

- In 2013 zijn 105 periodieke rechtmatigheidsonderzoeken uitgevoerd, welke zoveel als mogelijk binnen de vastgestelde termijnen zijn afgehandeld. Het uitvoeren van een rechtmatigheidsonderzoek staat op gelijke hoogte met een entreeonderzoek, immers het recht op uitkering moet opnieuw worden vastgesteld.
- In 2013 is voor een bedrag van € 24.349,- aan fraude opgespoord. Bij de sociaal rechercheur werden 22 zaken aangemeld. Hiervan werd in 12gevallen geen fraude geconstateerd. In totaliteit werden 10 fraudegevallen aangetoond. Mede door de preventieve werkwijze van de sociaal rechercheur, in samenwerking met de klantmanager van de afdeling Maatschappelijke Ondersteuning, is in 12 gevallen instroom in de WWB voorkomen wat heeft geleid tot een besparing op de bijstandsuitkeringen.
- In het kader van de poortwachterfunctie zijn het aantal (on)aangekondigde huisbezoeken geïntensiveerd. In 2013 hebben 86 huisbezoeken plaatsgevonden.
- De maandelijks in te leveren rechtmatigheidsonderzoekformulieren vormen eveneens een belangrijk onderdeel van de handhaving van de rechtmatigheid. In 2013 zijn ca. 4000 periodieke rechtmatigheidsverklaringen door cliënten ingeleverd en door ons beoordeeld. Op basis hiervan hebben zich 280 mutaties voorgedaan.
- We voeren een strikt beleid met betrekking tot verhaal en terugvordering. In 2013 zijn 10 terugvorderingbesluiten genomen op basis van de terugvorderingartikelen zoals vermeld in de WWB, IOAW en IOAZ. Inzake de onderhoudsplicht zijn 19 verhaalsonderzoeken uitgevoerd.

■ Werk

Het beleid in 2013 was enerzijds gericht op beperking van de instroom van nieuwe bijstandsgerechtigden (poortwachtersfunctie) en anderzijds op een actieve benadering van het 'zittende bestand' ter bevordering van de uitstroom. Om de doelstellingen te realiseren zijn, in afstemming met de regiogemeenten en de ketenpartner UWV, instrumenten gebruikt als; integrale klantbenadering Werkplein Mergelland, Transferium Werk en Bijstand (TWB) en gesubsidieerde arbeid. Enkele resultaten zijn:

- Er zijn 35 personen uitgestroomd naar betaald werk, inclusief gesubsidieerd werk;
- Het op een goede manier benutten van de ruimte voor invulling van het Transferium Werk en Bijstand (TWB). In 2013 zijn door onze gemeente 3 full-time werkplekken bij het TWB ingekocht. In 2013 zijn 38 personen van zowel de 'nieuwe instroom' als het 'zittend bestand' aangemeld bij het TWB, hetgeen heeft geleid tot het stellen van een diagnose met betrekking tot de mogelijkheden voor het aanvaarden van werk.
- 25 Personen zijn ingestroomd in re-integratietrajecten en worden intensief gevolgd in hun activiteiten. We bieden in die zin een sluitende aanpak.
- In 2013 zijn 15 personen werkzaam geweest in een groeibaan;
- 15 Personen waren werkzaam in een participatiebaan (werken met behoud van uitkering);
- Het voeren van een actief beleid aangaande kinderopvang voor bijstandsgerechtigden. In 2012 zijn 16 aanvragen voor vergoeding kinderopvang toegekend.
- In 2013 is aan 17 personen een uitkering verstrekt ingevolge het Bijstandsbesluit Zelfstandigen verstrekt.
- Naast de eigen klanten kunnen ook niet-klanten zich wenden tot de gemeente voor ondersteuning in hun weg naar de arbeidsmarkt. Dit zijn personen zonder eigen inkomen (geen werk en geen andere uitkering), ofwel niet-uitkeringsgerechtigden en personen met een Anw-uitkering. In 2013 is aan 4 niet uitkeringsgerechtigden en Anw-ers een voorziening aangeboden.
- De WWB biedt de mogelijkheid om aan klanten een éénmalige premie te verstrekken. Het doel van het verstrekken van de premie is het stimuleren van positief gedrag gericht op uitstroom naar betaalde arbeid. In 2013 is aan 13 personen een premie verstrekt.

Voor uitgebreide informatie over het gevoerde re-integratiebeleid verwijzen wij naar het Beleidsverslag WWB, WIJ, IOAW, IOAZ 2013.

▪ Zorg

Naast de wettelijke taak die de gemeente heeft op het gebied van inkomen en werk is er ook nog de brede zorgtaak op diverse terreinen. Hierbij kan men denken aan de bijzondere bijstand, het sociaal cultureel fonds en de schuldhulpverlening. Resultaten van het gevoerde beleid zijn:

- In de afgelopen jaren wordt steeds meer een beroep gedaan op bijzondere bijstand. Mensen komen steeds vaker in financiële problemen c.q. weten de weg naar onze gemeente te vinden voor financiële ondersteuning. In 2013 zijn 340 aanvragen voor bijzondere bijstand ingediend. Hiervan werden 279 aanvragen toegekend.
- Een groot aantal klanten maakt gebruik van de collectieve ziektekostenverzekering. De regeling is beschikbaar voor alle Valkenburgse minima. In 2013 waren 192 collectieve (gezins) verzekeringen afgesloten.
- Om het niet-gebruik van armoederegelingen tegen te gaan hebben we ook in 2013 veel aandacht gegeven aan de informatievoorziening naar (potentiële) klanten. Er wordt gebruik gemaakt van diverse communicatiemiddelen. De informatie wordt verstrekt via de eigen balie, de website, de eigen informatiemap en door middel van het voeren van dienstverleningsgesprekken.
- In 2013 zijn 205 aanvragen voor een vergoeding uit het sociaal cultureel fonds ingediend. Hiervan werden 198 aanvragen toegekend.
- Ook in onze gemeente is sprake van een toenemende schuldenproblematiek. Wij hebben te maken met groepen mensen die het risico lopen om in een schuldsituatie terecht te komen. Eveneens zijn er groepen mensen die zich in een problematische schuldsituatie bevinden. Zij kunnen niet meer aan hun financiële verplichtingen voldoen. We hechten veel waarde aan onze maatschappelijke en sociale verantwoordelijkheid ten opzichte van onze burgers en bieden de burger in financiële noodhulp in de vorm van schuldhulpverlening. In 2013 zijn o.a. 48 trajecten integrale schuldhulpverlening opgestart.

Conclusie resultaten inkomen, werk en zorg:

Samengevat kunnen wij stellen dat de uitvoering van het beleid het gewenste effect gesorteerd heeft

Uit accountantsonderzoek is verder gebleken dat er geen financiële tekortkomingen zijn en dat de uitvoering rechtmatig heeft plaatsgevonden.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Vanwege de in eerste instantie aangekondigde invoering van de WWNV per 1 januari 2013 en de daarna aangekondigde invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 is geen nieuw meerjarenbeleidsplan opgesteld.

Overigens willen wij het huidige jaar 2014 gebruiken om extra aandacht te besteden aan de volgende activiteiten.

- Inhoud geven aan het stellen van nadere regels en uitvoering van de wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving.
- Het voorkomen van instroom aan de poort is zeer belangrijk. De afgelopen periode is al sterk ingezet op instroombeperking; hier liggen zeker nog verdere mogelijkheden. Reden om de inspanningen aan de kop van het proces zo sterk mogelijk te organiseren. Vertrekpunt is dat alleen personen voor wie bijstand echt de enige mogelijkheid is om in het inkomen te voorzien worden toegelaten. Ook wordt in het kader van hoogwaardig handhaven veel aandacht besteed aan het handhaven van regels, afspraken en termijnen.
- In het re-integratiebeleid werken we in toenemende mate samen met onze ketenpartners. De inzet is gericht op wederzijdse informatieverstrekking, een 'warme overdracht' van klanten, samenwerkingsafspraken over gezamenlijke klanten, de inkoop van re-integratie instrumenten en een gezamenlijke werkgeversbenadering. Tevens willen wij de periode tot de invoering van de

Participatiewet benutten om binnen de huidige wettelijke en financiële kaders het re-integratiebeleid verder te ontwikkelen en te innoveren.

Ons beleid is zowel gericht op preventie als op het toezicht op de naleving van de bijstandsvoorwaarden en het heeft mede ten doel misbruik en oneigenlijk gebruik van de bijstand terug te dringen.

5. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

6. Financiën

Het Rijk heeft het definitieve Rijksbudget Inkomensdeel WWB 2013 voor de gemeente Valkenburg aan de Geul vastgesteld op € 4.481.023,--.

In 2013 bedroegen de netto uitgaven (bruto -uitgaven minus inkomsten) € 4.409.219,-- waardoor het overschot € 71.803,-- (afgerond) bedraagt.

Gelet op het voorstaande behoeven wij over het jaar 2013 dus geen beroep te doen op een aanvullend budget. Het overschot komt volledig ten goede van de gemeente en is toegevoegd aan de "egalisatiereserve Sociale Zaken".

Inkomensdeel Wwb	2010	2011	2012	2013
Inkomsten	3.297.635,-	€ 3.406.324,-	€ 4.136.406	€ 4.481.023
Uitgaven	3.833.883,-	€ 3.957.239,-	€ 3.972.634	€ 4.409,219
Overschot/tekort	-€ 536.248,-	- € 550.915,-	+€ 163.772	+ € 71.804

We streven er naar de WWB middelen optimaal te benutten en extra uitstroom te realiseren. De gemeente Valkenburg aan de Geul blijft echter financieel kwetsbaar vanwege het feit dat wij in de komende jaren enerzijds afhankelijk blijven van het toe te kennen budget door het Rijk en anderzijds de gemeente relatief veel personen met een WWB, WW- WAO- Wajong- of WIA uitkering heeft. Zie onderstaande tabel.

Soort uitkering	Valkenburg aan de Geul	Landelijk gemiddelde soortgelijke gemeente (10.000-20.000 inw.)
WWB	320	170
WW	420	350
WAO	460	290
WAJONG	220	190
WIA	250	160

Stand 4^e kwartaal 2013:

Bron: CBS

7. Communicatie

Niet van toepassing

8. Afwegingen en Advies

Wij stellen uw Raad voor :

In te stemmen met het gevoerde inkomens- werk- en zorgbeleid over het jaar 2013 en het Beleidsverslag WWB, IOAW, IOAZ 2013 vast te stellen ;

9. Bijlagen

- Beleidsverslag WWB, IOAW, IOAZ 2013, ter inzage

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

Drs. M.J.A. Eurlings
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 22 mei 2014;

Gehoord de raadsadviescommissie CSWO de dato 12 juni 2014;

Gelet op de bepalingen in de Wet Werk en bijstand (WWB), de Wet Inkomensvoorziening oudere- en arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet inkomensvoorziening oudere- en arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ), en het bijstandsbesluit Zelfstandigen (Bbz)

B e s l u i t :

In te stemmen met het gevoerde inkomens- werk- en zorgbeleid over het jaar 2013 en het Beleidsverslag WWB, IOAW, IOAZ 2012 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 30 juni 2014.

De raad voornoemd,

A.M. Hoeberigs
griffier

Drs. M.J.A. Eurlings
voorzitter

Agenda nr.: 6
Registratie nr.: 140630.02